

Ankara Üniversitesi

DİL VE TARİH COĞRAFYA

Fakültesi Dergisi

FAKÜLTENİN 25. YIL DÖNÜMÜ SAYISI

DTCF Kütüphanesi
Sürelî Yayınları

Cilt XIX, Sayı: 1 - 2

*

Ocak - Haziran 1961

İÇİNDEKİLER

- — — — — Fakültemiz 25 Yaşında
- SENİHA TUNAKAN ... — İnsanlarda normal beden vasıflarından bazılarının kalıtım şekline ve bunların ferdi ve ırki değerlerine genel bir bakış. (1- 15 S.).
- MECDİ EMİROĞLU ... — Ankara süt istihlakine coğrafi bir bakış. (17-30 S.).
- SELAHATTİN OLCAY . — Yarkent ağzından örnekler. (31-66 S.).
- TALİP YÜCEL — İç Anadolu yağışlarının temevvüç ve temayülleri (67-88 S.).
- AHMET UYSAL — Stephen Spender ve modern İngiliz şiirindeki yeri. (89-92 S.).
- STEPHEN SPENDER . — İngiliz şiirinin bugünkü durumu. (93-97 S.).
- I. KILIÇ KÖKTEN —Anadolu ağ ile ördek avı. (99-104 S.).
- OĞUZ EROL — Bepazarı güneyinde birfossil vadi ve jeomorfolojik önemi (105-107 S.)
- HEINZ KRISTINUS .. — Der Anwendungsbereich der Deutschen Präpositionen in Besonderer Berücksichtigung Ihrer Wiedergabe im Türkischen (109-127 S.)
- SAADET ÇAĞATAY.... — Yazma sözlük ve gramerler (129-135 S.).
- İ. KILIÇ KÖKTEN — Anadolu Belbaşı kültürü hakkında kısa bir eleştirme (137-141 S.).

Yazı işleri Müdürü:

Dekan, Prof H â m i d D e r e l i

Dergi ve Yayın Komisyonu:

Prof. Dr. Nimet Özgüç

Prof. İrfan Şahinbaş

Prof. Yaşar Önen

Prof. Dr. Samim Sinanoğlu

Prof. Dr. İ. Kılıç Kökten

Fakültenin Profesör, Doçent ve Asistanları
DERGİ'nin tabîî yazarlarıdır.

F A K Ü L T E M İ Z 2 5 Y A Ş I N D A

Kendi sahasında 25 yılı başarı ile tamamlayan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 14 .VI.1935 tarihinde 2795 sayılı kanunla kurulmuş, bina olarak Evkaf Apartmanının bir kısmı kiralanmış, bütün hazırlıklar tamamlanarak, Fakülte 10 .XII .1935 tarihinde Halkevi (şimdiki Türkocağı) konferans salonunda, Atatürk'ün huzurunda yapılan bir tören ve açış dersi ile öğretime başlamıştır. 4 yıl sonra 1939'da, halen bulunduğu kendi binasına nakledilmiştir. Aynı yıl içinde esas, imtihan, doçentlik ve bölümlere ait tedrisat talimatnameleri yapılmıştır. Fakülte açılışından 1946 yılına kadar Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak çalışmış, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile Millî Eğitim Bakanlığından ayrılarak Ankara Üniversitesi camiası içinde müstakil hüviyetini almıştır.

Fakültenin gayesi, esas talimatnamesinde belirtildiği gibi, tedris konuları üzerinde ilmî araştırmalar yapmak, millî kültürü geliştirmek ve tarih, coğrafya, dil ve edebiyat sahalalarında ergin ve olgun unsurlar yetiştirmek ve bu sahalara ait bilgileri yaymaktır. Fakülte gayesini tahakkuk ettirmek için 25 yıl zarfında her yıl bir evvelki yıldan daha hızla çalışmış ve inkişaf seyrini başarı ile devam ettirmiştir. Fakültenin 25 yıl içindeki çalışması ve inkişafı aşağıda verilecek kısa izahatla daha kolay anlaşılacaktır.

I. Öğrenci durumu:

Öğrenci sayısı Fakültenin ilk açılış yılında 250 iken bugün 3824'e yükselmiştir. 25 yıl içinde Fakültenin 2506 öğrenci mezun olmuştur ki bu hesaba göre ortalama, yılda 100 öğrenci Fakültenin mezun olmuş demektir.

II. Öğretim üyeleri ve yardımcıların durumu :

Öğretim üyeleri ve yardımcılarının miktarı aşağıda mukayeseli olarak gösterilmiştir.

	*	1935 yılında	1960 yılında
Profesör		27	40
Doçent		23	124
Öğretim Görevlisi.		5	5
Uzman		—	6
Okutman		5	5
Asistan		11	48
		71	128

II

Bu tablo üzerinde bazı noktaların izahı gerekmektedir:

a) 1935 yılında mevcut 27 profesörün ekserisi Fakültenin aslı kadrosunda olmayıp muhtelif yerlerden getirilmişler ve muvakkat olarak vazife görmüşlerdir. Halbuki 1960 da mevcut 40 profesör Fakültenin kendi kadrosunda çalışmaktadır.

b) 1935 yılında mevcut 27 profesörden 13'ü Türk, 14'ü ecnebidir. 1960 da mevcut 40 profesörden 36'sı Türk, 4'ü ecnebidir.

c) Bugün mevcut 40 profesör arasında Fakültemiz mezunlarından yetişmiş 14 profesör vardır.

Bu suretle Fakülte, 25 yıl içinde ecnebi profesörlerden büyük bir kısmı yerine kendi bünyesinden yetiştirdiği elemanları koymuştur ki, bu da, Fakülte için övünülecek bir durumdur.

III. Bölümlerin durumu :

Fakültede ilim kolları arasında da gelişme olmuştur. 1935'te birer kürsülük 16 bölüm vardı; bu 16 bölüm, Arapça ile Farsça bölümleri birleştirilerek "Klâsik Şark Dilleri", Sumeroloji ve Hititoloji bölümleri birleştirilerek "Eski Önasya Dilleri ve Kültürleri" bölümleri haline getirilmek suretiyle 14 bölüme indirilmiş ve buna 8 yeni bölümün ilâvesiyle 22 bölüme yükseltılmıştir.

Bölümler	Kürsü adedi	
	1935	1960
1 - Türk Dili ve Edebiyatı	1	1
2 - Tarih	1	5
X 3 - Coğrafya	1	3
4 - Felsefe	—	5
5 - Klâsik Şark Dilleri (Arapça-Farça)	2	1
6 - Eski Önasya Dilleri ve Kültürleri (Sumeroloji-Hititoloji)	2	2
7 - Hindoloji	1	1
x 8 - Urdu Dili ve Pakistan Tetkikleri	—	1
9 - Sinoloji	1	1
10 - Hungaroloji	1	1
X11 - Arkeoloji	7~	1
X12 - Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi	—	1
X13 - Sanat Tarihi ve Türk Sanatı	—	1
X14 -- Paleoantropoloji	—	1
15 - Fizik Antropoloji-Prehistorya (Paleoentoloji)-Etnoloji	1	3
16 - Rus Dili ve Edebiyatı	1	1
17 - Klâsik Filoloji	1	2
18 -- Alman Dili ve Edebiyatı	1	1
19 - Fransız Dili ve Edebiyatı	1	1
20 - İngiliz Dili ve Edebiyatı	1	2
X21 - İtalyan Dili ve Edebiyatı	—	---
X22 - Kütüphanecilik	—	1
	16	36

X Yeniden ilâve edilen bölümler:

III

Bu bölümlerden başka ayrıca Arkeoloji, Hitit Araştırmaları, Klâsik Filoloji, Kütüphanecilik, Paleoantronoloji, Tiyatro ve Türk İnkılâp Tarihi olmak üzere 7 tane enstitü kurulmuştur. (1)

IV. *Kütüphane durumu:*

İlmî çalışmalara yardımcı olan kütüphanelerin önemi malûmdur. Fakülte kütüphanesindeki kitap adedi Fakültenin inkişafı ile oranlı olarak çoğalmıştır. Fakültede 1 umumi, 22 bölüm olmak üzere 23 kütüphane vardır. Bu 23 kütüphanenin kitap mevcudu beşyüz bin cilde yaklaşmaktadır. Muhtelif dilde yazılmış olan bu kitaplar ilmî hüviyet taşımaktadırlar. Bunların içinde Arap harfleri ile basılmış kıymetli koleksiyonlar ve ayrıca yirmibin cilde yakın kıymetli yazmalar vardır. İlmî metotlarla bu kitapların tasnifve tertibine devam edilmektedir.

V. *Yayın durumu:*

25 yıl içinde muhtelif bölümlerden 135 eser yayımlanmıştır. Bunlar öğretim üyeleri ve yardımcıları tarafından hazırlanmış ilmî eserlerdir. Ayrıca "Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi _Dergisi" ile "Anatolia" dergisi yayımlanmaktadır. Ankara Üniversitesi'Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi 1942 yılında yayımlanmaya başlanmış, yılda 4 sayı olarak devam etmiş ve halen 18 cildi tamamlanmıştır. Anatolia dergisi yılda bir olmak üzere 1956 yılında yayımlanmaya başlanmış, bugüne kadar 5. sayısı çıkmıştır. Her iki dergide öğretim üyeleri ve yardımcıları ile ilim adamlarının yazıları yayımlanmaktadır.

VI. *İdare durumu :*

Fakülte ilk açılışında 9 memur tarafından idre ediliyordu. Görülen ihtiyaç karşısında zamanla memur adedi çoğalmış ve bugün 45'e yükselmiştir. Fakülte idaresi Dekanlığa bağlı Fakülte Sekreterliği emrinde Kütüphane, Hesap İşleri, Öğrenci İşleri ve Sekreterlik kaleminden ibaret 4 servis halinde çalışmaktadır.

Görülüyor ki Fakülte bütünü ile kendisine yaraşır ciddiyet ve vakar içinde memleket ve ilim hizmetinde 25 yılda sahasında bir hayli yol almıştır. Bu tempo ile bundan sonra da çalışmasına devam edeceğine şüphe yoktur.

(1) Bu bölümlerden başka ayrıca Türk İnkılâp Tarihi hariç 6 enstitü yerine, Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları, Tarih Araştırmaları, Coğrafya Araştırmaları, Felsefi Araştırmalar, Paleoantropoloji-Fizik Antropoloji Prehistorya-(Paleoetnoloji)-Etnoloji Araştırmaları, Batı Dili ve Edebiyatları Araştırmaları Doğu Dili ve Edebiyatları Araştırmaları ve Eski Ön-Asya Dili ve Medeniyetleri Araştırmaları olmak üzere 8 Enstitü kurulmuştur. (1962)